

સુરત જીલ્લાના કડવા કણખી પાટણવાડીયાની ન્યાતીના ધારા.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

પાં લગા નેઠા.

પાં લલ્લુ દુલલ.

પાં ભગુ હીરા.

પાં મોતીરામ રાધવજી.

સુરત “વિક્ટોરીયા” પ્રેસમાં.

મંછારામ ઘેલાભાઈએ

છાપ્યા.

સંવત ૧૯૪૪

સને ૧૯૮૮.

શ્રી ગણેશાયનમઃ

સુરત જીવના કડવા કણુખી પાટણ વાડીયાની ન્યાતીના ધારા.

શા. ૧૯૪૪ના જેઠ માસમાં કડવા કણુખીની પંચાતના હોડા ગાં-
મ અખરાંમાં તાલુકે વેરાછા ગામમાં એકઠા થએલા, તે વખત પંચાત
શમસ્ત એકદીલ થઈ ઠરાવ કર્યો કે, આપણી ન્યાતમાં ઘણા ખીગાડ થયો
છે. માટે પંચના સુધારો થાય એ રીતે બંધાબસ્ત થવો જોઈએ. તે ઉપરથી
પંચે એકદીલ થઈ પટેલ ભગા જેઠા તથા પટેલ લલુ ફુલભ તથા પટેલ મો-
તીરામ રાઘવજી તથા પટેલ ભગુ હીરા એ જણ ૪ ને અખત્યાર આપી
નીમેલા. તે ઉપરથી નીચે મુજબના ધારા બાંધવામાં આવ્યા છે તે ધારા
મંજુર કરવા શાસ્ત્ર શા. ૧૯૪૪ ના આશો વદ ૨ વાર રવેઉને દીને તમામ
પંચાત શમસ્ત સુરત કડવા ખાવાની વાડીમાં એકઠા થયા. ત્યાં ધારાની
કલમો વંચાવી તે તમામ પંચે ધ્યાનમાં લઈ, કલમ ૧ થી તે ૨૦ સુધીની
ખાખતો પ્રમાણે તમામ પંચે ચાલવું એ રીતે મંજુર કર્યું છે. તેથી આજ
રોજથી તમામ કડવા કણુખી પાટણવાડીઆની ન્યાતીના માણશોએ ચાલ-
વું. કલમોની વીગત નીચે મુજબ:—

૧ કડવા કણુખીની ન્યાતમાં કોઈ શખશ છોકરીઓનાં વીવાહ
કરી શગાઈ ખીજના છોકરા સાથે કરે છે, તેમાં શગાઈ કરવામાં આવે

ત્યારે પૈશા આપે છે. પૈશા આપ્યા એટલે વીવાહ નકી થાએ છે, એ રીતે વીવાહ નકી થયો એટલે તે શગાઈ કરેલી ક્રાઈએ તોડવી નહીં. અગર કરેલા વીવાહની શગાઈ ક્રાઈ શખશ તોડશે તો પંચ કદી તેને ન્યાતમાં વાપરશે નહીં. જ્યારે તોડેલી શગાઈ પ્રથમ જેને ત્યાં કરેલી તેને ત્યાં કાયમ કરશે ત્યારે પંચમાં વાપરવામાં આવશે. ને કશુર બદલ પંચમાં રૂ ૨૫) પચીસ લેખે તોડનાર તથા તોડેલી શગાઈ કબુલ કરનાર પાસેથી લેવામાં આવશે.

૧ છોકરીના વીવાહ ચાંલો થયા પછે છોકરી આંધળી અગર લુલી, વગેરે દરદથી રોગીષ્ઠ થાય તો કરેલી શગાઈવાળા એ પ્રથમ તે છોકરી સાથે પરણવું. બાદ બીજી છોકરી સાથે પરણવું હોય તો કરતા આનુબાનુના ગાંમ ૧૦ની પંચની રજા લઈ, તેજ દીવશે અગર માંડવરાતે પરણવું. પણ દરદી છોકરી સાથે પ્રથમ નહીં પરણશે તો, અગર નહીં પરણાવશે તો, તે શખશને પંચાતમાંથી દુર કરી પંચાત કબુ વાપરશે નહીં.

૨ દરદી છોકરીસાથે પરણ્યા બાદ તે છોકરીને ઝોરાકીપોશાકી વગેરેના બંધાબસ્ત મરદ કરી આપી તેનું રક્ષણ કરવું. મરદ તેની પરવશી નહીં કરે તો છોકરીએ અથવા તેના માબાપે અથવા પાસેના સગાએ ગામ ૧૦ની પંચાતને એકઠાકરી ઝોરાકી વગેરેના બંધાબસ્ત કરાવી લેવો.

૩ દરદી છોકરીના ઉપર બીજી છોકરીસાથે વીવાહ કરવો હોય તો ગામ ૧૦ની પંચાતને એકઠા કરી હકીગત જાહેર કરવી. બાદ પંચાતની નજરમાં આવશે તો બીજી છોકરી સાથે વીવાહની શગાઈ કરવાની રજા આપશે ને આગલી છોકરીની તથા તેનાં માબાપની તથા પાસેના સગાંની ખુશી વીવાહ તોડવાની હોય તો તે બદલ રૂ ૧૬૧) છોકરી ને અપાવવા તથા રૂ ૨૫) પચીસ પંચમાં લેવા તથા ન્યાત ઝોર આજણને રૂ ૨) બે અપાવવા. ને ફારગતી થએ

ખીલ છોકરી સાથે શગાઈ કરી વીવાહ કરવાની પંચે રજા આપવી. પંચની રજા શીવાય તથા આગલી છોકરીની ફારગતી લીધા શીવાય ખીલ છોકરી સાથે વીવાહ કરશે તથા કોઈ શખ્શને તે છોકરી આપશે તો કરનાર તથા આપનાર શખ્શોને પંચ કબ્જુ ન્યાતમાં વાપરશે નહીં.

૪. છોકરીની સગાઈ કરવા ખાદ છોકરો આંધળો તથા લુલો વગેરે દરદથી રોગીષ્ટ થાય ને મરદના વોમાં નહીં આવે એમ હોય તો છોકરીએ અથવા તેના માબાપે અથવા પાંસેના શગાએ ગામ ૧૦ની પંચ એકઠી કરી તેને જાહેર કરવું. ખાદ પંચ રજા આપેથી છોકરીની સગાઈ ખીલ સાથે કરવી. તેને ફારગતી કરવાની જરૂર નથી.

૫ ન્યાતના સઘળા માણુશો છોકરા પરણાવવા જાય ત્યારે છોકરીને પદ્મું ચડાવા રૂ ૫૦થી રૂ ૧૦૦) શુધી લઈ જવું; જાસ્તી લઈ જવું નહીં. ને છોકરીના બાપે રૂ ૫૦થી રૂ ૧૦૦) શુધીના પદ્મુંથી છોકરીને પરણાવવી. છોકરીના બાપ અગર પાંસેના શગાં વધારે જાણુશો માંગી પરણાવતી વખત કોઈ પણ રીતની તકરારી હરકત કરશે તો છોકરાના બાપે જ્યાં પરણાવવા ગયા હોય તે ગામનાં લોકોને જાહેર કરવું, એટલે વસ્તીવાળાએ પદ્મુંનું જ વર રૂ ૫૦થી ૧૦૦) શુધીનું છે એમ તપાસ કરી છોકરીને પરણાવે એમ કરવું. ને તકરાર ગેરવાજખી કરી એમ માલમ પડે તો વસ્તીમાં રૂ ૫) કશુર ખદલ લેવા ને વસ્તીમાં વાપરવા. કદાચ છોકરાનો બાપ વધારે જાણુશો લઈ જશે ને તે વાત હરકોઈ ગાંમવાળોના જાણવામાં આવશે ને તે પંચને જાહેર થશે તો તે વધારે જાણુશો લઈ જનાર પાંસે પંચમાં રૂ ૫) લેવામાં આવશે. ગાંમ ૧૦ની પંચે તપાસ શખ્શોનો અખત્યાર છે.

૨ કોઈ અસ્ત્રીથી પોતાના ધણીની ફારગતી લીધા શીવાય બીજા કોઈ સાથે નાતરે જવાય નહીં તેમ મરદ એક અસ્ત્રી છતાં બીજી અસ્ત્રી પોતાની અસ્ત્રીની તથા પંચની રજા શીવાય કરવી નહીં. એ રીતે પંચે કરાવ્યું છે. તેથી અવાર પછે કોઈ શખશ બીજી અસ્ત્રી રજા શીવાયે કરશે તો તે શખશને તથા તે શખશને છોકરી આપશે તેને પંચ કદી ન્યાતમાં વાપરશે નહીં.

૧ કોઈ અસ્ત્રીને પોતાના મરદ સાથે તથા મરદને અસ્ત્રી સાથે હલ તર નહીં થાય તો તે ફારગતી મરદ અગર અસ્ત્રીએ લેવી હોય તો મોટી પંચના ગાંમ ૪૦ ચાલીશની પંચ એકઠીકરી હકીગત જાહેર કરવી. તેમાં પંચની નજરમાં એમ આવશે કે ધણીધણીઆણીને જનમ હલતર થવાની નથી. ને મરદ તથા અસ્ત્રી ફારગતી લેવા તથા આપવા રાજ છે તો જેની કશુર હોય તે શખશ પાંચેથી રૂ ૨૫૦) ખસો ને પચાશ ફારગતી લેનારને અપાવવા. તથા રૂ ૨૫) પચીશ પંચમાં લેવા. તથા રૂ ૪) ચાર ન્યાતગોર બ્રાહ્મણને આપવા તથા રૂ ૫૦) પચાસ મરદ તથા અસ્ત્રી જે ગાંમમાં રહેતા હોય તે ગાંમવાળાને રૂ ૨૫) લેખે રૂ ૫૦) અપાવવા. જુમ લે રૂ ૩૨૯) ત્રણસો ઓગણતીશ, જેના તેને અપાવી ફારગતી કરવાની રજા પંચે આપવી, બાદ ફારગતી થશે. પંચની રજા શીવાયે કોઈ શખશ ખાંનગી રીતે ફારગતી કરશે તો ફારગતી કરનાર તથા આપનારને પંચ કબ્બુ ન્યાતમાં વાપરશે નહીં. બાદ પંચની નજરમાં આવશે તો રૂ ૨૦૦) ખસો લઈ, પંચમાં દાખલ કરશે. ને તે ગાંમ ૬૦ની પંચ એકઠી કરવાથી તે પંચ ખસો રૂ ૩૦ લઈ દાખલ કરશે. વળી કોઈ શખશ ખાંનગી ફારગતી કરવામાં સાંમેલ થશે તો તે શખસોને રૂ ૧૦૦) સો પંચમાં આપવા પડશે. ને તે રૂ ૩૦ આપવામાં કોઈ રીતની હરકત કરશે

તો તે શખસોને પંચમાં વાપરવામાં આવશે નહીં. જરે પંચના કરાવેલા રૂાં આપશે ત્યારે પંચમાં તેને વાપરવા માં આવશે.

- ૨ કોઈ અસ્ત્રીને છોકરાં નહીં થાય તો, ને તે અસ્ત્રીની ઉમર વરશ રપની થાય ત્યાં સુધી ખીજ અસ્ત્રી કરવી નહીં. એમ છતાં છોકરાંના કારણથી મરદને ખીજ અસ્ત્રી કરવી હોય તો આગલી ઓરતનું મન મનાવી ગાંમ ૧૦ની પંચ એકઠીકરી પંચને હકીગત જાહેર કરવી. તે ઉપર થી પંચે અસ્ત્રીની ઉમર વગેરેની તપાસ કરી, ખાદ મરદને ખીજ અસ્ત્રી કરવાની જરૂર છે એમ પંચની નજર માં આવે તો આગલી ઓરતને ઓરાકીપોશાકીના બંધો ખસ્ત કરાવી અપાવવો તથા રૂ ૩૦૦)નું પહલાનું જેવર અથવા રૂાં આપવા. ખાદ ખીજ અસ્ત્રી કરવાની પંચે રજા આપવી. પંચની રજા શીવાય કોઈ શખશ ખીજ અસ્ત્રી કરશેતો, અગર કોઈ કન્યા આપશેતો તે શખસો-ને પંચ કબ્બુ ન્યાતમાં વાપરશે નહીં. જ્યારે પંચમાં રૂ ૨૦૦) બશેા આપશે ને પંચની નજરમાં આવશે તો પંચમાં દાખલ કરશે.

- ૩ હરેક શખસો અસ્ત્રીસાથે વીવાહ કરી નાતરાંની કન્યા લાવે છે. તે શખસે કન્યાને તેડવા જવું ત્યારે પહલાનું જેવર રૂ ૫૦૦) પાંચસો સુધીનું લઈ જવું. જસ્તી લઈ જવાની પંચે બંધી કરી છે તેથી છોકરીના ખાપે રૂાં પાંચસોથી વધારે ઘરેણું માગવું નહીં, તથા મરદ લઈ જવું નહીં. એવી બંધી કરી છે છતાં કોઈ લઈ જશે તથા છોકરીના ખાપ રાખશે તો તેની પાંસેની રૂ ૫૧) એકાવન લેખે પંચમાં લેવામાં આવશે. જસ્તી પેહેરાવવી હોય તો પાતા ને ઘેર તેડી લાવવા ખાદ વધારે પેરાવશે તેની હરકત નથી. આ બાબત ન્યાતગોર બ્રાહ્મણ તપાસ કરશે. ને તપાસ

કરવા આવે ત્યારે છોકરાના બાપે બ્રાહ્મણને રૂ ૧) એક આપવો. તે શીવાય ગાંમલોદ્ધોએ પણ તપાસ રાખવી. ને વધારે જનસો લઈ ગયા એમ માલમ પડવાથી ગાંમ ૧૦ની પંચે ફેશલો કરવો.

- ૪ અસ્રી પોતાના ધણીને ત્યાં જતી નથી તથા પોતાના માબાપ તથા પાંસેના સગા મોટી ઉમર છતાં પોતાના ધણીને ત્યાં મોકલતા નથી એ ગેરવાજબી છે. તેથી અસ્રીના ધણી તરફથી તેડવા જવું, ને આરતને મોકલે નહીં તો અસ્રી જે ગાંમમાં રહેતી હોય તે વસ્તીવાળાને જાહેર કરવું. એટલે વસ્તીવાળાએ તે અસ્રીને મોકલાવવી. વસ્તીવાળા લોકોના કહેવાથી પોતાના ધણીને ત્યાં નહીં જાય તો તથા અસ્રીના માબાપ તથા પાંસેના સગાં નહીં મોકલે તો જેની કથુર માલમ પડે તે શખસને વસ્તીના વહેવારમાંથી દુર કરી વાપરવા નહીં. તેમજ મરદ અસ્રીને નહીં તેડે તો અસ્રી તરફનાએ મરદ જે ગામમાં રહેતો હોય તે ગામવાળાને જાહેર કરવું, એટલે વસ્તીવાળાએ મરદને કહી પોતાની અસ્રીને તેડી લાવે એવો ઠરાવ કરી આપવો. તે છતાં નહીં તેડી લાવેતો વસ્તીવાળાએ મરદને વાપરવો નહીં. અસ્રીને પોતાને ઘેર તેડી લાવવાથી વાપરવો. તેમજ અસ્રીને પણ પોતાને સાશરે જવાથી વસ્તીમાં વાપરવામાં આવશે. નહીં બોલાવવા તથા નહીં મોકલવાની કથુર બદલ વસ્તીમાં રૂ ૨) બે લેખે લેવામાં આવશે.

- ૫ મરદ હરેકે ફરદથી રોગીષ્ઠ થાય અથવા મરદના વોમાં નથી તો તેની અસ્રીએ તથા તેના માબાપે તથા પાંસેના સગા એ ગામ ૧૦ની પંચ એકઠી કરી હકીગત જાહેર કરવી. એટલે પંચે સારી રીતે તપાસ કરી, એમ નજરમાં આવે

કે મરદ-મરદના વોમાં નથી તો ઝોરત પાંસેથી મરદને
 ૩ ૧૨૫) એકસો પચીશ અપાવવા તથા પંચમાં ૩ ૧૨૧
 લેવા તથા ન્યાતગોર પ્રાહ્નણોને ૩ ૨) બે અપાવવા. જુમ
 લે ૩ ૧૩૮૧ અપાવી, ફારગતી કરાવી આપવી. કદાચ
 મરદ તથા તેના માખાપ તથા પાંશોના શગા ફારગતી
 નહીં આપે તો મરદને તથા તેના માખાપને તથા પાંશોના
 સગાને તથા તેના પક્ષીને જેની કથુર પંચની નજરમાં
 આવે તેને પંચમાં વાપરવામાં આવશે નહીં. જ્યારે ફાર-
 ગતી આપશે ત્યારે પંચમાં દાખલ કરવામાં આવશે.

- ૬ પરણેલી કન્યા રંડાએ તેનું પદલાંનું જેવર જ્યારે ખીજ
 જગે જાય ત્યારે મરનારના વારસને આપવું તથા કાચી
 છોકરી ગુજરી જવાથી તેના ઊંચાનું ચડેલું પદલું ચડાવ-
 નારને પાછું આપવું. આખ્યા શીવાય નાતરે જવું નહીં
 તથા નાતરે દેવી નહીં. પદલાંનું જેવર આખ્યા શીવાય
 ખીજ જગે જશે તો તે શખસને પંચમાંથી દુર કરી વેહે
 વાર રાખવામાં આવશે નહીં. જ્યારે તેને પદલાંનું જેવર
 આપશે ત્યારે પંચમાં દાખલ કરવામાં આવશે. આગલા
 ધણીનું પદલાંનું જેવર આપવા શીવાએ કોઈ શખશ લઈ
 જશે તો લઈ જનાર પાંસેથી તથા મોકલનાર પાંસેથી
 પંચમાં ૩ ૫૧) એકાવન લેખે લેવામાં આવશે. ને તે
 ૩૧૦ મોટી પંચમાં દાખલ થશે. આ કલમની તપાસ કર
 વાને ગામ ૧૦ની પંચાતના અખત્યાર છે.

- ૭ પોતાની અસ્રી ગુજરી જાય છે તેની જગે ખીજ અસ્રીના
 ચાંલો કરી ગુજરનાર અસ્રીનાં તેરમાંને દીવશે સગાઈ
 કરી ૩ ૧) એક ચાંલાનો આપે છે, તથા કંસાર કરી ખ-
 વડાવે છે. એ ધારો ચાલે છે તે રદ કર્યો છે માટે અવાર
 પછે તેરમાંને દીવશે વીવાડ કરી ચાંલાનો ૩ ૧) આપવો
 નહીં તથા લેવો નહીં. ગુજરી જનાર અસ્રીને એક માસ
 થાય ત્યારે ખીજ અસ્રી સાથે વીવાડ કરી કંસાર ખવડાવવો

એક માસની અદર કોઈ ચાલો કરી રૂ ૧) એક આપશે તથા લેશે તેની પાંચેથી પંચમાં રૂ ૫૧) એકાવન લખે બેઠ પાંચેથી લેવામાં આવશે. સગાઈ કરી વાતચીત કરી ત્રાઈત ધણીને ત્યાં રૂ. રાખશે તેને હરકત નથી.

૩ છોકરીની સગાઈ કરવાના કામમાં તથા રંડાએલી કન્યાને ઠાંમ ખેસાડવાના કામમાં છોકરીના સગા તથા ભાંજણીઆ લોકો કન્યાવીક કરી રૂ. લે છે. અસલ કન્યાવીક્ય કરી રૂ. લેવાનો રીવાજ નથી. તે રીવાજ મુજબ અવારપછે કોઈ સખશે સગાઈ કરવાની બાબતમાં રૂ. લેશે તથા આપશે ને જેના ગામમાં રૂ. આપવા તથા લેવાનું થાય તે ગામવાળાએ ગાંમ ૧૦ની પંચાતને જાહેર કરવું. એટલે દશગામવાળાએ તપાસ કરી જોણે રૂ. લીધા હોય તે રૂ. પાછા આપનાર સખસને અપાવવા. ને બંધી તોડવા બદલ લેનાર તથા આપનાર પાંચેથી રૂ ૨૫) પચીસ લેખે લેવામાં આવશે ને તે રૂ. મોટી પંચમાં દાખલ થશે, જે ગામમાં રૂ.ની આપ લે થઈ હશે ને તે વાત વસ્તીના જાણવામાં આવવા છતાં પંચને જાહેર નહીં કરશે તો તે બાબત વસ્તીવાળાને પંચે પુછવામાં આવશે.

૪ કોઈ સખશ ગુજરી જાય છે તેની કીયાખરચ કરવાને છ દીવશ થાય છે ત્યારે ઘણા લોકોને નોતરાં લખવા બોલાવવાનો રીવાજ છે તે ધારો રદ કર્યો છે. તેથી અવાર પછે કોઈ સખશને ત્યાં ખરચ આવે ત્યારે ચીઠી આ લખી, નોતરાં લખવા; કોઈને બોલાવવા નહીં. ગામના તથા પોતાના નજીકના શગાથી નોતરાં લખવાં. ખરચવાળો ધણી ચીઠી લખી બોલાવે તેને ત્યાં કોઈએ જવું નહીં. નજીકનાં શગાં નોતરાં લખવા જાય. પાકી રસોઈ કરીને ખવડાવવું નહીં તથા ખાવું પણ નહીં. એ રીતે બંધી કરવામાં આવી છે; છતાં કોઈ ખરચવાળો ધણી ચીઠી લખી નોતરાં લખવા બોલાવશે તથા પાકી રસોઈ કરી ખવડાવશે તેની પાંચેથી રૂ ૫૧) એકાવન મોટી પંચમાં લેવામાં આવશે. ને આ બાબતની તપાસ કરવાનો ગામ ૧૦ વાળાનો અખત્યાર છે.

૫ કોઈ સખશને ત્યાં ખરચ આવે છે તે ખરચવાળો ધણી ચઉદ-માને દીવશે ચીઠીઆ આપી લોકોને જમવા રાખે છે તે ધારો રદ કર્યો છે.

માટે અવારપછે કોઈ ખરચવાળાએ

સને રાખવા નહીં. ખરચવાળા ધણીના ન..

હીને રાખે. નજીકના સગા સીવાયના કોઈને

તેને પંચાતે પુછવામાં આવશે.

૬ ન્યાતમાં કોઈ સખશથી અંજાણપણે ધરંમવા

તેની દશુધી કરાવવાને માટે ફરતાં ગામ પ પાંચની પંચને એ.

ખાદ તે પંચ જે રીતે ઠરાવ કરી આપે તે રીતે કરવું. કોઈ શખશ

બુજીને વટલી જાય છે ને વટલનાર ફરી પાછો આવે છે તે શખસને પંચ-

માં દાખલ થવા માગતો હોય તો મોટી પંચના ગામ ૪૦ની પંચ એકઠી

કરવાથી તેના ફેંસલો મોટી પંચે મરજી મુજબ કરવાને મુખત્યાર છે;

પાંચ યા દશ ગામવાળાનો અખત્યાર નથી. તેમાં લાંબી મુદતના વટલેલા

સખસને ન્યાતમાં દાખલ કરવામાં આવશે નહીં.

૭ આપણી ન્યાતમાં કોઈ સખસને ત્યાં ખરચ આવે છે તે ધણી

નાતરાંની ચીઠીએ લખીને મોકલે છે તે ચીઠીનાં નાતરાં પ્રથમ લખેલો

સખશ ગામમાં દેવડાવે છે. તે મુજબ અવારપછે ચીઠીમાં જેટલાં નામ

લખ્યાં હોય તેટલાં ઘેર નાતરાં દેવડાવવાં. ચીઠીમાં લખેલા નામ શીવાય

જરૂરી ઘેર નાતરાં દેવડાવશે તો ને તે વાત પંચના જાણવામાં આવશે તો

તે સખસને પંચાતે મરજી મુજબ પુછવામાં આવશે. તે શીવાય ચીઠીમાં

નામ લખેલું નથી ને વગર લખેલો કોઈ સખશ જમવા જશે તો તે સખશ

ને પંગતીમાંથી ઉઠાડી દુર બેસાડવામાં આવશે. જેનું નામ લખાઈ આવ્યું

હોય તેની જગે તેના ભાઈ તથા ભતરીજન જશે તેને હરકત નથી. આ બા

બત તપાશ ન્યાતગોર પ્રાણીઓએ કરવી.

૮ આપણી ન્યાતમાં મરનારની પાછળ પોત કરવાનો રીવાજ ચાલે

છે તે ધારો રદ કર્યો છે. ફક્ત પોતાના વેવાઈસખધીયાં છોકરાના તથા છો-

કરીના બાપે માત્ર પોત આપવું. પીત્રાઈ વગેરે આપે છે તે કોઈએ આપવું

નહીં. બંધી કરી છે માટે કોઈ આપશે તો પંચે તેને પુછવામાં આવશે.

૯ હર કોઈ માણસના મરાણ પ્રસંગે સગાવાહાલા કે કુટુંબ એકઠા

ઈ બઠરાંઓ રડવાને સારૂ બારમાં ઉપર યા શપરમે દાહાડે જાય છે તે

મારમાં ઉપર તથા શપરમેદાહાડે ૨૬-

દશ દીવશ થાય ત્યાં સુધી ૨૬વા જવું. દશ

ન્યાતે પુછવામાં આવશે.

જાકો જમવા જાય છે તે લોકો કળશીયા લેઈ જતા

તારી નથી. માટે અવાર પછે ખરચમાં જવાવાળા સખસો-

લઈ જવા. જે કોઈ સખશ કળશીયા લઈ જશે નહીં તેની

૩૦ પા લેવામાં આવશે. ત્રણ-ચાર માણશ વચ્ચે એક કળશીયા

જાવશે ત્યાં સુધી તેની પાંસેથી લેવાશે નહીં. પણ ચારજણવચ્ચે એક પણ કળ-

શીઓ જવામાં નહીં આવશે તો તેની પાંસેથી ૩૦ લઈ ન્યાતગોર પ્રાહ્મણોને

આપવામાં આવશે. ને એ વીશેની તપાશ ન્યાતગોર પ્રાહ્મણો વગેરે રાખશે.

૧૧ પંચાતમાં કોઈ સખશની ફારગતી કરવામાં આવે તો તેના

ઉપર પંચના ૩૨૫) પચીશ લેવાનો ઠરાવ છે. તે બાબત પંચ એમ ઠરાવે

છે કે ફારગતી કરનારે ફારગતી ઉપર ન્યાતગોર પ્રાહ્મણની શાક્ષી કરાવી

પંચના ૩૨૫) પ્રાહ્મણને આપવા, ત્યારે ફારગતી થશે. પ્રાહ્મણોની શાક્ષી

કરાવશે નહીં ને પંચના ૩૧. નહીં આપશે તેની પાંસેથી ૩૫૧) પંચમાં

લેવામાં આવશે.

૧૨ કોઈ સખશ કુંવારો હોય છે ને તે ફરી કન્યા કરે છે ત્યારે તેની

પાંસેથી ગામની પંચના ૩૧૨) બાર તથા ન્યાતગોર પ્રાહ્મણના ૩૨) લેખે

લેવાનો ધારો છે તે મુજબ ધારો કાયમ રાખેલો છે.

૧૩ ન્યાતમાં દરેક બાબતના ૩૧. આવે તે બે જગે મુકવામાં આવતા

હતા તેજ ધારા મુજબ જે શીલક હાલ વધે તે પંચની નજરમાં આવશે

ત્યાં બે જગે મુકવામાં આવશે.

૧૪ ન્યાતગોર પ્રાહ્મણોને પંચ ઠરાવ કરી આપે છે કે દરેક ખરચ

વાળાએ પોથી મંડાવવાથી ૩૨) બે આપવા તથા વગર પોથી મંડાવવા

વાળાના ખરચવાળાએ ૩૧) એક આપવો. તેમાં કોઈએ હરકત કરવી નહીં.

૧ ન્યાતગોર પ્રાહ્મણો ખરચમાં આવે છે તે શર્વને ચાંદલા કરી

આશીરવાદ આપે છે પણ તેને ચાંદલાની દક્ષિણા ખરાખર

આપતા નથી. માટે પંચ ઠરાવે છે કે માણસદીઠ પદ એક

થી તે ત્રણ પદ મુધા

એ મુજબ નહીં આપશે ત

૧૫ ગામ ૧૦ની પંચને અખતોઆર છે

કુરી ઉપર બીજી છોકરી સાથે વીવાહ કરવા પંચ એકઠા

ની તથા તેના માબાપની તથા પાસેના શગાંની ખુશી લઈ

તો છોકરીને રૂ ૧૬૧) અપાવવા તથા પંચમાં રૂ ૨૫) અપાવવા

ગોર પ્રાહ્મણને રૂ ૨) અપાવવા, બાદ બીજી છોકરી સાથે વીવાહ કર

રજી આપવી. કદાશ છોકરો આંધળો તથા લુલો વગેરે દરદી મરદના વો-

માં નહીં હોય તો છોકરાની તપાશ કરી છોકરીને બીજા સાથે વીવાહ કરવા

ની રજી આપવી. તે બાબત ફારગતી કરવાની જરૂર નથી. દરદી છોકરી

ખોરાકીપોશાકીને સારૂ ફેલે તો તેના બંધોબસ્ત રીતસર કરી આપવો. આ

કલમ મુજબ તથા આ ધારામાં લખેલી કલમોમાંના અખત્યાર દશ ગામ

વાળાને આપ્યો છે. તેથી પક્ષપાત નહીં કરતાં વાજબી ફેશલા કરી આપવા

ને. પક્ષપાત કરશે ને કોઈ નારાજ થઈ મોટી પંચને જાહેર કરશે ને તેની

તપાશમાં પક્ષપાતપણે ફેશલો કરેલો જણાવવાથી મોટી પંચે પુછવામાં આવશે.

૧ ગામ પાંચની પંચને અખત્યાર છે કે કોઈ શખશ ધરમવી

રાધ માટે એકઠા કરે તો તેની તપાસ પક્ષપાત નહીં કરતાં

તેના નીકાલ કરવો. ને ધરમને માટે કાંઈ રૂ. નીમવામાં

આવે તો ન્યાતગોર પ્રાહ્મણ વગેરેને અપાવવા. આ કલમ

મુજબ ફેસલો બરાબર નહીં થશે ને ફરીઆદી નારાજ

થઈ દશ ગામવાળાને જાહેર કરવાથી દશ ગામવાળાએ

ફેશલો કરી પાંચ ગામવાળાએ ગેરવાજબી કર્યું તે વીશે

તેને પુછવામાં આવશે.

૧૬ આપણી ન્યાતમાં પેસ્તર ઉલટી બાબતોના રૂ. લેવાએલા છે

તેમ બાકી છે તે રૂ. લેવા. તથા જેની પાંસે દરેક બાબતોના રૂ. લેવાના

તથા પંચના જે કામ બાકી છે તે તમામ બાબતોના ફેસલા કરવા પંચે

રાબર છે કે વરશની આબાદી થએથી તમામ ફેશલા કરી રૂ. વશુલ કર-

માં આવશે. ને જે સખશે ઉલટું ચાલેલા છે તેને પુછવામાં આવશે.

WET WET

આપે છે તે હવે પછે કોઈએ છોકરી
ન પંચાતે પુછવામાં આવશે ને ૩ ૧૦૦)

૧. આપણી ન્યાતમાં મરદ કે અસી ગુજરી જાય છે
વારશ બીજા કોઈને કરવાનો હક નથી. મરનારની છોકરી
કરીના છોકરા તથા પોતાના પીત્રાઈને વારશ કરવાનો હક છે.

૨. બીજા કોઈને વારશ કરી પોતાની મીલકત બીજાને આપે તે
નપાય નહીં. તથા મરદ ગુજરવાથી અસીએ મીલકત બીજાને આપવી
નહીં તેમ તે મીલકત ઉપર બીજાને લાવી મરદને ધણી કરીને રાખે છે
તે પણ કરવું નહીં. કોઈ સખશ ઉપર મુજબના વારશ છતાં બીજાને મીલ
કત સ્વાધીન કરશે, અગર કોઈ તે મીલકત લેશે તેને પંચાતે પુછવામાં
આવશે.

૧૯ આપણી ન્યાતમાં માંદગી આવવાથી તેના શગાવાહાલા વગેરે
ખબર લેવા જાય છે, તે ખબર લેવા આવનારને પાકી રસોઈ કરીને ખવ
ડાવવું નહીં; કેમકે જીવાન માણસ માટી માંદગીમાં પડવાથી તેના ઘરના
તથા ખબર લેવા જનારના દીલ નારાજ હોય છે તેથી પાકી રસોઈ કરવી
નહીં તથા જનારે ખાવું પણ નહીં. એ રીતે બાંધી કરી છે. પોખત ઉમર
થએલાં માણસ માંદગીમાં પડવાથી ખબર લેવા જનારને પાકી રસોઈ કરી
ખવડાવે તથા ખાશે તેની હરકત નથી.

૨૦ પેસ્તર પંચાતના હરેક કામો કરવાને શારૂ પંચાતે મુખત્યાર
નીમેલા હતા. તે ઉપરથી મુખત્યાર લોકોએ પંચના કુટુંબીક કામો કરે
લાં. તેમજ આ ધારો બાંધવામાં આવ્યો છે તે બરાબર ચાલવો જોઈએ માટે
નીચે લખેલા શખશોને પંચ અખતીઆર આપે છે કે પોતાના ગામનાં
નજીકનાં ફરતાં ગામોમાં પંચના ઠરાવેલા ધારાથી કોઈ પણ સખશ ઉલટું
ચાલે તો તે બાખતની તપાશ કરવી. ને કોઈ શખસ ધારાથી ઉલટું કરે
તો ધારા બાંધ્યા મુજબ ફેસલો કરવો. જે ગામમાં કશુર કરનાર હોય, તે
ગામવાળાને અથવા પાંચ તથા દશ ગામવાળી પંચને સાથે રાખી પક્ષપાત
નહીં કરતાં નીકાલ કરવો. તેમાં કશુરવાળા પાંચે કાંઈ રૂ. લેવામાં આવે

